യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം പൂർവാർധം)/സർഗം 43

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഏത-ദു+ക്തം പരംൻ തേന+ സ്വയ-മേവ ച-വേദ്+മ്യഹമ് .
രാമ+ ത്വമപി ജാനീഷേ യഥേദം സമവ+സ്ഥിതമ് .. 1

യ+ത്രാലീക-മലീകേന കിലാ-ലീകേ വിലോ-ക്യതേ .
ത+സ്യാം സംസാര-മായായാംങ് കിം സത്യംങ് കിമസ+ന്മയമ് .. 2

യഥാ യേന വിക+ല്പേന യ+ദ്വി-ക+ല്പേന ക+ഥ്യതേ .
തഥാ തേനാ+ത്മ-ക+ല്പേന നഗതാ്വ+പ്യനു-ഭൂയതേ .. 3

യഥാ+ ദ്രവത്വം പയസി യഥാ+ സ്പ+ന്ദോ നഭ+സ്വതി .
യഥാ നഭസി ശൂ+ന്യ+ത്വംൻ തഥാ സർഗ+ത്വ-മാ+ത്മനി .. 4

തതഃഫ് പ്രഭൃതി തേനൈവ+ ക്രമേ-ണാർചന-മാ+ത്മനഃ .
അ-ദ്യ യാവദ്-ഗത+വ്യ+ഗ്രഃഖ്/ കുർവ+ന്നഹമ-വ+സ്ഥിതഃ .. 5

അനേ-നാർചാ-വിധാനേന മയേമേ രാമ വാസരാഃ .
അഖി+ന്നേനാതി-വാ+ഹ്യ+ന്തേ+ വ്യവ-ഹാര-പരാ അപി .. 6

യഥാ+പ്രാപ്തൈഃഖ് ക്രിയാ+ചാര-കുസുമൈ-രാ+ത്മനോ്വർ/ചനമ് .
വ്യു+ച്ഛി+ന്ന-മപി+ വ്യു+ച്ഛി+ന്നംൻ ന കദാചി-ദഹർ/നിശമ് .. 7

ഗ്രാ+ഹ്യ+ഗ്രാഹക-സംബ+ന്ധേ സാമാ+ന്യേ സർവ-ദേഹിനാമ് .
യോഗിനഃസ് സാവ-ധാന+ത്വംയ് യ+ത്ത-ദർചന-മാ+ത്മനഃ .. 8

ദൃഷ്ട്യാ-നയാ രഘുപതേ സങ്ഗ-മു+ക്തേന ചേതസാ .
സംസാര-വിരലാ-ര+ണ്യേ വിഹരാ+സ്മി+ന്ന ഖി+ദ്യസേ .. 9

ദുഃഖേ മഹതി സംപ്രാപ്തേ ധന-ബ+ന്ധു-വിയോ-ഗജേ .
ഏതാംൻ ദൃഷ്ടിമ-വഷ്ടഭ്യ വിചാരംങ് കുരു സു+വ്രത .. 10

സുഖ-ദുഃഖേ ന കർത+വ്യേ ധന-ബ+ന്ധൂദ-യ+ക്ഷയേ .
ഏവംപ്രായാ ഏവ സർവാ നി+ത്യം സംസാര-ദൃഷ്ടയഃ .. 11

ജാനാ+സ്യേവ ഗതിംഞ് ചി+ത്രാംവ് വിഷയാണാം പ്രമാ-ഥിനീമ് .
യഥാ-യാ+ന്തി യഥാ യാ+ന്തി യഥാ പരിഭവ+ന്തി ച .. 12

ഏവമേവ+ പ്രവർത+ന്തേ+ പ്രേമാണി ച ധനാനി ച .
ഏവ-മേവാവ-ഹീയ+ന്തേ നിമി+ത്തൈരവിചാരിതൈഃ .. 13

നതാസ്-തവ ന താസാംൻ ത്വംൻ നിർമലാ+ന്തർ/ജഗത്-ക്രിയാഃ .
ഇദമി+ത്ഥംഞ്ജ് ജഗത്/കിംചിത്/കിം മുധാ പരിത+പ്യസേ .. 14

ത്വമിഹാസി ജഗ+ദ്രൂപംഞ്ജ് ചി+ന്മാത്ര-വിതതാ-കൃതേ .
നിജാ-വയവ-കാവൃ+ത്തൗ കഃഖ് ക്രമോ ഹർഷ-ശോകയോഃ .. 15

താത ചി+ന്മാ+ത്ര-രൂപോ്ഽസി ന തേ ഭി+ന്ന-മിദംഞ്ജ് ജഗത് .
അതസ്-തവ കഥംങ്ജ് കു+ത്ര ഹേയോ-പാദേയ-ക+ല്പനാ .. 16

ഇതി ചി+ച്ച+ക്ര-ചാ+ഞ്ച+ല്യേ ചി+ന്മയേ ജഗദമ്/ബുധൗ .
തരങ്ഗ-ജാലേ ചാമ്/ഭോധൗ കഃഖ് ക്രമോ ഹർഷ-ശോകയോഃ .. 17

ചിദേക-താനതാ-മേ+ത്യ സൗഷുപ്തീ-മാഗതഃസ് സ്ഥിതിമ് .
അ+ദ്യ+പ്രഭൃതി രാമ+ ത്വംൻ തു+ര്യാവ+സ്ഥാ+ത്മകോ ഭവ .. 18

സമഃസ് സമ-സമാ-ഭാസോ ഭാസ്വദ്-വപു-രുദാര-ധീഃ .
തിഷ്ഠാ+ത്മാർ/ചാരതോ നി+ത്യം പരിപൂർണം ഇവാർ/ണവഃ .. 19

ഏത+ത്ത്വം ശ്രുതവാൻഥ്.സർവം സ്ഥിത+സ്ത്വം പരിപൂർണ-ധീഃ .
യദി+ച്ഛസീ-തരത്-പ്രഷ്ടുംൻ തത്-പൃ+ച്ഛ രഘുനന്ദന ..20

യത്-പൃഷ്ടം പ്രഥമേ ക+ല്പേ തദ+ദ്യ പരി-ചോദയ .
ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഇദാനീം സംശയോ+ ബ്രഹ്മ+ന്വിനി-വൃ+ത്തോ വിശേ-ഷതഃ .. 21

ജ്ഞാതംഞ്ജ്. ജ്ഞാത+വ്യ-മഖിലംഞ്ജ് ജാതാ തൃപ്തിര-കൃ+ത്രിമാ .
ന മുന്യേ്ഽസ്തി മലംൻ ദ്വി+ത്വംൻ ന ചേത്യംൻ നച ക+ല്പനമ് ..22

തദാ മമാഭൂ-ദ+ജ്ഞാനം പ്രശാ+ന്ത-മധുനാ തു തത് .
കല+ങ്ക ആ+ത്മനോ്ഽസ്-തീതി തദ+ജ്ഞാന-വശേന യാ .. 23

ഭ്രാ+ന്തി-രാസീ-ദിദാനീം സാ നിവൃ+ത്താ+ ത്വത്/പ്രസാ-ദതഃ .
ന ജായതേ ന+ മ്രിയതേ/ ന ചൈവാ+ത്മാ കല+ങ്കിതഃ .. 24

സർവംഞ്ജ് ച ഖ+ല്വിദം ബ്ര+ഹ്മ/മയ-മി+ത്യു-ദിതോ്ഽ+സ്+മ്യലമ് .
പ്രശ്നേ+ഭ്യഃസ് സംശയേ+ഭ്യ+ശ്ച വാ+ഞ്ഛി-തേ+ഭ്യ+ശ്ച സർവതഃ .. 25

ശു+ദ്ധം മേ നിർമലംഞ്ജ് ചേതസ്-ത്വ+ഷ്ട്രാ യ+ന്ത്ര+ഭ്രമാ-ദിവ .
സർവാ-ചാരോപ-ദേശേഷു+ പ്രാപ്ത+പ്രോ+ക്തേഷു സാധുഭിഃ .. 26

നിരാ-കാങ്ക്ഷീ+ സ്ഥിതോ്ഽ+സ്മ്യ+ന്തഃസ് സുമേരുഃഖ് കനകേ+ഷ്വിവ .
നത-ദസ്/ത്യസ്തി യ+ത്രാശാ നത-ദസ്തി യദീപ്/സിതമ് ..27

ന-തദസ്തി യദാ-ദേയം ഹേയം മ+ധ്യംഞ്ജ് ചരാചരേ .
ഇദം ഹേയ-മുപാദേയ-മിദം സദിദ-മ+പ്യസത് .. 28

ഇതി ചി+ന്താ+ഭ്രമഃശ് ശാന്തോ നിപുണം പരമോ മുനേ .
ന+ സ്വർഗ-മഭി-വാഞ്ഛാമി+ ദ്വേഷ്മി വാപി ന രൗരവമ് .. 29

ആ+ത്മ+ന്യേവ ഹി തി+ഷ്ഠാമി മ+ന്ദ-രാ+ദ്രി-രിവാ+ഭ്രമഃ .
കണശഃഖ് കീർണ+ത്രി-ജഗത്/ക്ഷീര-സാഗര-സംസൃതിഃ .. 30

വി+ശ്രാ+ന്ത+ശ്ചിര-സം+ഭ്രാ+ന്തോ നിർ+ഭ്രമോ രാമ മ+ന്ദരഃ .
അവസ്-ത്വിദ-മിദംവ് വസ്തു പ+ശ്യേതി കലനാസ്/ത്യലമ് .. 31

ഹൃദി ത+സ്യ കുസംൻ-ദേഹ/ജാലേന+ ജ്വലിതാ-ധികമ് .
ഇദ-മിത്ഥംഞ്ച് ജഗദിതി+ ജ്ഞാതംയ് യേന മുനീ+ശ്വര .. 32

സ യ+ത്ര യാതി കാർപ+ണ്യംഞ്ച് ജഗതസ്-ത+ന്ന ല+ഭ്യതേ .
വിചിത്രാ-കുല-ക+ല്ലോലാജ്-ജഡാ+ദ്വൃത്തി-വിവർജിതാത് .. 33

ത്വത്-പ്രസാദേന ഭഗവംസ്/തീർണാഃസ് സ്മോ ഭവ-സാഗരാത് .
സംപദാ-മവധിർ+ജ്ഞാതോ ദൃഷ്ടഃസ് സീമാ+ന്ത ആപദാമ് .. 34

സർവ-സാരേ്വ+പ്യദീനാഃസ് സ്മഃഫ് പൂർണാഃസ് സ്മഃഫ് പരമേ+ശ്വര .
യയാവ-ഭേ+ദ്യാമ-പരൈർ/ദലിതാ-ശാമ-തങ്/ഗജമ് .
സംസാര-സാഗരേ സ+മ്യ+ഗ്വീര-താമാ-ഗതം മനഃ .. 35

പരി-ഗലിത-വിക+ല്പതാ-മുപേതം
പ്രഗലിത-വാ+ഞ്ഛമ-ദീന-സാര-സ+ത്ത്വമ് .
ത്രിജഗതി യദതി+പ്രസ+ന്ന-രൂപം
പ്രമുദിത-മ+ന്ത-രനു+ത്തമം മനോ മേ .. 36

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ രാമായണേ വാല്മീകീയേ മോ+ക്ഷോപായേഷു
നിർവാണ+പ്രകരണേ പൂർവാർധേ വി+ശ്രാന്തി-വർണനം നാമ+ ത്രി/ച+ത്വാ-
രിംശഃസ് സർഗഃ .. 43 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
23.11.2023